

Projekt

z dnia 16 maja 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PROSZOWICACH**

z dnia 24 maja 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za rok 2023 z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) Rada Miejska w Proszowicach uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach za rok 2023 oraz przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Proszowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 24 maja 2024 r.

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA

POMOCY SPOŁECZNEJ

W PROSZOWICACH

za 2023r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa. Jej ustawowym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych możliwości i zasobów. Ustawodawca wyposażył pracowników systemu pomocy społecznej w narzędzia w postaci aktów prawnych do pracy z rodzinami z grupy ryzyka, poszerzył kompetencje i uprawnienia oraz zabezpieczył środki na aktywizację zawodową i społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Główne zadania pomocy społecznej to: przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, praca socjalna, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, które spełniały poniższe warunki:

1. Dochód nie przekraczał kryterium ustalanego kwotowo w zależności od struktury rodziny: dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł, dla każdej osoby w rodzinie 600 zł.
2. Występowała, co najmniej jedna z niżej wymienionych okoliczności: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, klęska żywiołowa lub ekologiczna, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa.

Przyznawanie świadczenia z pomocy społecznej było poprzedzane przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub pobytu - stałego lub czasowego, osoby czy rodziny ubiegającej się o pomoc. Wywiad ma na celu ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenie. Wszelkie informacje, jakie uzyskał pracownik socjalny są objęte tajemnicą służbową i mogą być wykorzystane jedynie dla celów przyznania świadczeń z pomocy społecznej. W postępowaniu o przyznanie świadczeń pracownik socjalny kieruje się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy i ochroną ich dóbr osobistych.

MGOPS w Proszowicach realizował zadania, określone ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn.zm.) oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

- o świadczeniach rodzinnych
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- o dodatkach mieszkaniowych
- prawo energetyczne
- o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- o Karcie Dużej Rodziny
- o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin Za życiem
- o dodatku węglowym
- o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
- szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej
- prawo energetyczne - refundacja podatku VAT od paliw gazowych
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Sporządzone poniżej sprawozdanie przedstawia zakres i formy działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach oraz środki finansowe przeznaczone na realizację zadań wskazanych w ustawie o pomocy społecznej.

Strukturę Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach, na dzień 31.12.2023r. stanowiły następujące komórki organizacyjne oraz samodzielne stanowiska:

1. Dyrektor

2. Dział administracyjno – organizacyjny

- Główny księgowy - 1 etat.
- stanowisko ds. obsługi kadrowej i dodatków mieszkaniowych - 1 etat
- stanowisko ds. pierwszego kontaktu z klientem - 2 etat

3. Dział pomocy środowiskowej

- pracownik socjalny pracujący w terenie - 4

4. Dział pracy socjalnej

- pracownik socjalny realizujący pracę socjalną - 1 etat

5. Dział ds. usług

- asystent rodziny - 1 etat
- stanowisko ds. przeciwdziałania przemocy - 1 etat
- stanowisko ds. realizacji projektów - 1 etat
- stanowisko ds. domów pomocy społecznej i usług opiekuńczych - 1 etat

6. Dział świadczeń rodzinnych i wychowawczych oraz funduszu alimentacyjnego

- inspektor - 3 etaty
- łącznie 17 etatów.

I. Zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach

1.Realizacja zadań wynikających z Ustawy o pomocy społecznej

Interesariusze Ośrodka Pomocy Społecznej w 2023 roku otrzymali świadczenie i wsparcie w związku z następującymi sytuacjami:

Tabela przedstawia powody, które były przyczyną trudnej sytuacji życiowej i ubiegania się o świadczenia z pomocy z pomocy społecznej w roku 2023.

Powody trudnej sytuacji życiowej	2023	
	Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób w gospodarstwie domowym
Ubóstwo	94	163
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	7	7
Bezrobocie	51	110
Niepełnosprawność	100	164
Długotrwała lub ciężka choroba	112	169
Przemoc w rodzinie	1	2
Alkoholizm	8	8
Narkomania	0	0

Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	3	3
Zdarzenia losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	64

Wśród osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej najliczniejszą grupę stanowiły osoby z długotrwałą lub ciężką chorobą, niepełnosprawne oraz osoby posiadające dochód poniżej kryterium określone ustawą o pomocy społecznej.

Świadczenia pieniężne:

Pomoc w formie świadczeń pieniężnych przyznawana była głównie na zaspokojenie podstawowych potrzeb takich jak: zakup żywności, opału, leków, odzieży, sprzętu gospodarstw domowego.

Zasilek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (**776 zł**);
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (**600 zł** na osobę).

Zasilek stały ustala się w wysokości:

- W przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby; jednak nie więcej niż **701 zł** miesięcznie.
- W przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.
- zasilek stały nie może być niższy niż **30 zł** miesięcznie.

Zasilek okresowy przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (nie więcej niż **776 zł**);

- w rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (nie więcej niż **600 zł** na osobę).

W szczególnie uzasadnionym przypadku osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium może być przyznany zasiłek okresowy pod warunkiem zwrotu całości lub części kwoty zasiłku.

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności ze względu na:

- długotrwałą chorobę;
- niepełnosprawność;
- bezrobocie;
- możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;
- zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych do czasu otrzymania pierwszej wpłaty po podjęciu pracy.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

- 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
 - 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
- W przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 600 zł miesięcznie;
 - W przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
 - Kwota zasiłku okresowego **nie może być niższa niż 20 zł** miesięcznie.

Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Przysługuje w szczególności na pokrycie części lub całości: zakupu żywności, leków, leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu.

Komu przysługuje:

1. Osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby

samotnie gospodarującej (nie więcej niż **776 zł**).

2. Rodzinie, w której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny (nie więcej niż **600 zł** na osobę).

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach: osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może zostać przyznany:

- specjalny zasiłek celowy - nie podlegający zwrotowi,
- specjalny zasiłek celowy - pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

4. Osobie bezdomnej i innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych może być przyznany zasiłek celowy, na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

5. Osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach wydatkował środki finansowe także na:

- dopłatę do kosztów utrzymania 27 osób w domach pomocy społecznej;
- opłata za pobyt w schroniskach dla 1 osoby bezdomnej;
- sprawienie pogrzebu dla 1 osoby.

Świadczenia niepieniężne:

Usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze przyznawane są decyzją administracyjną na wniosek osoby zainteresowanej lub Jej opiekuna prawnego, a ich czas, zakres i okres ustalany jest indywidualnie po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego.

Pomoc usługowa jest odpłatna, a wysokość tej odpłatności jest ustalana procentowo w

zależności od dochodu klienta. W roku 2023 koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **26,00 zł**. Usługami opiekuńczymi objęte były osoby samotne, chore, niepełnosprawne, wymagające pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego. W roku 2023 z usług opiekuńczych skorzystało 15 osób.

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych w Gminie Proszowice

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych w Gminie Proszowice. Program „Posiłek w szkole i w domu” jest współfinansowany ze środków budżetu państwa. W 2023 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach zajmował się realizacją wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” polegającego na zapewnieniu pomocy w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wszystkim osobom jej potrzebującym w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- dzieciom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym. Rzeczywista liczba osób objęta programem „ Posiłek w szkole i w domu „ w roku 2023 to 81 osób, w tym: 37 dzieci , 44 osoby dorosłe.

W roku 2023 MGOPS Proszowice wydatkował na tę formę pomocy kwotę 143 670,00 zł, z tego 78 565,00 zł ze środków własnych 65 105,00 zł ze środków budżetu państwa.

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej

W miesiącu styczeń 2023 MGOPS rozpoczął realizację programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu tj. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o

niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym.

Usługami Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej objętych zostało 90 osób w tym: osoby dorosłe ze znacznym i umiarkowanym stopniem orzeczenia o niepełnosprawności – 77, oraz 13 dzieci. W okresie styczeń-grudzień 2023 na realizację programu wydano kwotę **1 139 660,28 zł.**

Poniższa tabela przedstawia świadczenia z pomocy społecznej w roku 2023

Tabela: Forma pomocy wraz z kwotami wydatkowanymi na świadczenia realizowane w ramach ZADAŃ WŁASNYCH z pomocy społecznej w roku 2023

Formy pomocy	Ilość osób	Kwota
Usługi opiekuńcze	15	43 108,00
Posiłek w szkole	37	60 398,00
Posiłek dla dorosłych	44	85 865,20
Zasiłek celowy na żywność z PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU	89	68 196,00
Schronienie	1	1 460,00
Pogrzeb	1	3 400,00
Zasiłki celowe	128	27 950,38
Odpłatność DPS	27	992 931,79
Zasiłki okresowe:	27	22 378,56
środki własne gminy	27	4 195,56
dotacja z budżetu państwa	27	18 183,00
Zasiłek stały:	47	260 979,43
środki własne gminy	47	27,04
dotacja z budżetu państwa	53	260 952,39
Składka na ubezpieczenie zdrowotne:	43	22 364,92

środki własne gminy	0	0,00
dotacja z budżetu państwa	43	22 364,92
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową	0	0
Zdarzenie losowe	0	0

Analiza danych zawartych w tabeli pozwala stwierdzić iż w roku 2023 największe koszty wydatkowano na DPS.

2. Realizacja Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkiem Gminy jest podejmowanie działań, które będą wspierały rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze i które umożliwią zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz przyspieszą powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w tej pieczy. Wypełnienie obowiązków nałożonych na Gminę zgodnie z w/w ustawą odbywało się, przez kierowanie do rodzin mających trudności w zapewnieniu prawidłowej opieki nad małoletnimi dziećmi: asystenta rodziny.

MGOPS w Proszowicach zatrudniał na podstawie umowy o pracę 1 asystenta rodziny oraz 1 asystenta rodziny na umowę zlecenie. W 2023 r. środki na zatrudnienie asystentów pochodzą z budżetu gminy oraz z przyznanej dotacji w wysokości 16 366,19 zł (w 2022 roku – 3 500,00 zł).

Praca asystenta koncentrowała się głównie na:

- pomocy w budowaniu prawidłowego wzorca rodzica - wzmacnianiu kompetencji rodziców, - pomocy w egzekwowaniu obowiązku szkolnego, - pomocy w budowaniu prawidłowych relacji między członkami rodziny, - pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,
- doradztwie w prowadzeniu gospodarstwa domowego - pomocy w planowaniu budżetu rodzinnego,

Rok	2023
Rodziny objęte pracą asystenta	29

Rodziny, gdzie zakończono współpracę z uwagi na:	
zrealizowanie zakładanych celów	3
zmianę miejsca zamieszkania	2
rezygnacja rodziny ze współpracy	2
Rodziny, u których występuje problem alkoholowy	5
Rodziny, u których jest nadzór kuratora	17
Rodziny korzystające ze świadczeń finansowych z OPS	29

Współfinansowanie pobytu dzieci w systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o systemie pieczy zastępczej Gmina partycypuje w kosztach utrzymania dzieci będących w pieczy zastępczej w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50 % w trzecim oraz następnych latach pobytu.

Opłata za pobyt dla 25 dzieci w pieczy zastępczej w roku 2023 wynosiła **230 064,00 zł**.

3. Realizacja Ustawy o karcie dużej rodziny

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, jakim jest prowadzenie postępowania w sprawach Karty Dużej Rodziny na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 o Karcie Dużej Rodziny. W Gminie Proszowice od 2014 do końca 2023 roku wydano **2578** kart.

Liczba wydanych przez Gminę ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny w **2023 roku – 176**.

Liczba wielodzietnych rodzin z terenu gminy Proszowice korzystających z ogólnopolskiej KDR w 2023 – 13.

Od 1 stycznia 2019 roku nastąpiła zmiana w ustawie upoważniająca do posiadania Kart przez rodziców, którzy wychowywali, co najmniej troje dzieci.

4. Realizacja dodatków mieszkaniowych i energetycznych

Dodatek mieszkaniowy to forma pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania ze względu na niskie dochody. Decyzje z zakresu dodatku mieszkaniowego wydawane były na okres 6 miesięcy. Dodatki mieszkaniowe to zadanie własne Gminy, które zostało zlecone Ośrodkowi. Obowiązuje w tym zakresie ustawa z dnia 21 czerwca

2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 1335 z późn. zm.). O dodatek mieszkaniowy może ubiegać się każdy mieszkaniec gminy spełniający kryteria ustawowe.

Od 2014 r. MGOPS wypłaca dodatki energetyczne przyznawane na podstawie ustawy z dnia 10.04.1997 - Prawo energetyczne t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716 z późn.zm.). Jest to zadanie zlecone w całości finansowane przez budżet państwa, ponieważ wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacany jest przez gminy, które otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, nie ma możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego w 2023 roku.

Tabela: Decyzje z zakresu dodatków mieszkaniowych i energetycznych za rok 2023.

Wyszczególnienie		Liczba decyzji	Kwota
Rok		2023	2023
1.	Ilość wydanych decyzji oraz postanowień w sprawie dodatków mieszkaniowych z tego:	315	477 421,75
	decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy	304	477 421,75
	decyzje odmawiające przyznania dodatku	11	0
	decyzje wstrzymujące wypłatę dodatku	14	12 810,04
2.	Ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych do dodatków mieszkaniowych	2	0
3.	Ilość wydanych decyzji	0	0

Wyszczególnienie		Liczba decyzji	Kwota
Rok		2023	2023
	na dodatek energetyczny		

5. Realizacja świadczeń rodzinnych

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

1. rodzicom, jednemu z rodziców, albo opiekunowi prawnemu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka,
3. osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom uprawnionym, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674 zł**.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764 zł**.

Co do zasady zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

1. 18 roku życia lub
2. nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
3. 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku rodzinnego uzależniona jest od wieku dziecka i obecnie wynosi:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

DODATKI DO ZASIŁKU RODZINNEGO:

1. Dodatek z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1 000,00 zł
2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie.
3. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka który wynosi 193,00 zł
4. Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
5. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości : 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia; 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
6. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko.
7. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko albo w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej – w wysokości 69,00 zł miesięcznie na dziecko.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się jednorazową zapomogę w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko.

Jednorazowa zapomoga przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania.

Jednorazowa zapomoga nie przysługuje, jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zapomoga przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (nie dotyczy osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także osób, które przysposobiły dziecko).

Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie przysługuje matce albo ojcu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia; rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia.

1. Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

- skrócenia na wniosek matki dziecka okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego, zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia, zasiłku lub uposażenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
- śmierci matki dziecka;
- porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

- 1) porodu – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1;

2) objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3;

3) przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10. roku życia – w przypadku osoby, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1 000,00 zł miesięcznie, z uwzględnieniem ust. 6.

W razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych w okresie, o którym mowa w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265, 1149, 1544, 1629, 1669 i 2077), lub w ciągu miesiąca po jego zakończeniu, lub w okresie przedłużenia zasiłku dla bezrobotnych na podstawie art. 73 ust. 3 tej ustawy, świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Kwotę świadczenia rodzicielskiego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE I ZASIŁEK dla OPIEKUNA

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy:

- zasiłek pielęgnacyjny;
- specjalny zasiłek opiekuńczy;
- świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,
- osobie która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi 215,84 zł

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny oraz małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia lub rezygnują z zatrudnienia i podjęcia się pracy zarobkowej. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi **620 zł** miesięcznie. Jest on przyznawany, jeśli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki, w przeliczeniu na osobę nie przekracza **764 zł netto**.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 2023 r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2 458,00 zł miesięcznie.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem będącym realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013., sygn. Akt TK akt K 27/13. Zasiłek dla opiekuna dotyczy osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku, w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi 620 zł miesięcznie. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

6. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin Za życiem

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – świadczenie „Za życiem”.

Warunki przyznania pomocy:

1. z tytułu urodzenia żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
2. matce lub ojcu, albo opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
3. w kwocie 4000,00 zł jednorazowo na dziecko;
4. niezależnie od wysokości dochodu;
5. wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania;
6. jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu (wymogu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko);
7. zaświadczenie lekarskie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza z którym NFZ zawarł umowę o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni z którą NFZ zawarł umowę o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej).

7. Fundusz alimentacyjny

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku pobierało 35 rodzin. Świadczenia te przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, ale nie wyższej niż 500zł miesięcznie, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1209,00zł**. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekracza kwotę 1209,00zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę. W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego danej osobie uprawnionej jest niższa niż 100zł świadczenie to nie przysługuje.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do alimentów od rodzica, na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika okazała się bezskuteczna w okresie ostatnich dwóch miesięcy.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej, do ukończenia 18 roku życia, a w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności-bezterminowo. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego nie przysługuje jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej
- zawarła związek małżeński.

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego to również prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela, należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, podejmuje w związku z realizacją wypłaty świadczeń alimentacyjnych następujących działań:

- jako organ właściwy wierzyciela, wzywa dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie gminy do stawienia się w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego oraz odebrania od niego oświadczenia majątkowego;
 - zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy;
 - informuje właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego
 - wszczyna postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
 - wydaje decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
 - składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r – Kodeks karny;
 - jako organ właściwy dłużnika, przekazuje komornikowi sądowemu informacje uzyskane z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowe mające wpływ na skuteczność egzekucji.
- Jako organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego;

- przekazuje informacje dotyczące zobowiązań alimentacyjnych do biura informacji gospodarczej, jeżeli zadłużenie powstało za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Od stycznia do grudnia 2023r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla 35 rodzin na łączną kwotę 300 861,16zł.

Kwoty zwrócone przez dłużników ogółem: 145 036,54zł

- przekazane na dochody budżetu państwa : 59 912,13 zł

- przekazane na dochody własne gminy wierzyciela: 39 941,47zł

Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe na temat wypłaconych świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2023.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Kwota
Rok	2023	2023	2023
Zasiłki rodzinne - dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	5245	274	574 663,57
urodzenia dziecka	18	18	17 305,04
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	166	20	65 607,20
samotnego wychowywania dziecka	107	9	20 508,18
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	183	21	18 674,32
do 5 roku życia	335	7	2 640,00
powyżej 5 roku życia	187	21	18 573,91
rozpoczęcia roku szkolnego	324	207	28 843,60
na pokrycie wydatków			

związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	64	5	4 068,00
na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	807	80	45 715,48
wychowywania w rodzinie wielodzietnej	968	71	82 944,88
Zasiłki pielęgnacyjne	3 704	333	799 471,36
Świadczenia pielęgnacyjne	698	63	1 686 770,60
Zasiłek dla opiekuna	12	1	7 440,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	87	9	53 660,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	58	54	58 000,00
Świadczenie rodzicielskie	221	37	202 049,20
Świadczenie „Za życiem”	1	1	4 000,00
Fundusz alimentacyjny	698	34	300 861,16

8. Świadczenie wychowawcze 500+

Od 1 stycznia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął obsługę przyjmowania, rozpatrywania wniosków oraz ich wypłatę na nowy okres zasiłkowy 2023.

W 2023 r. na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **21 000,00 zł.** dla dwóch rodzin czyli 42 świadczenia Koszty obsługi świadczenia 2 000,00 zł. Kwota ta wynikała z wniosków złożonych w

ramach koordynacji z lat ubiegłych.

9. Czyste powietrze

Program „Czyste powietrze” to pierwszy ogólnopolski program dopłat do wymiany starych pieców oraz docieplenia domów jednorodzinnych. Celem programu jest walka ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizacje budynków. W dniu 01.10.2020r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r Prawo ochrony środowiska, które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste powietrze”. Do ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Zaświadczenia wydawane są przez Ośrodek pomocy Społecznej w Proszowicach po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach wydał **411 zaświadczeń** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

10. Dodatek węglowy

Na podstawie ustawy z 5 sierpnia 2022 o dodatku węglowym MGOPS Proszowice był realizatorem jednorazowego świadczenia w wysokości 3 000,00 zł.

Przysługiwało ono gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Świadczenie było przyznawane bez kryterium dochodowego a warunkiem przyznania był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W 2023 roku wypłacono kwotę **255 000,00 zł. dla 85 rodzin**. Koszty obsługi 5100,00 zł

11. Dodatek inne źródła ciepła dla gospodarstw domowych

W dniu 20.09 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wprowadzająca dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła. Złożenie wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania

niektórych źródeł ciepła – dało możliwość dofinansowania zakupu opału: pelletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego.

Na podstawie tej ustawy MGOPS Proszowice w 2023 roku wypłacił kwotę wraz z kosztami obsługi:

3 060,00 zł. Dla 1 gospodarstwa domowego w tym:

- 1 rodzina – pellet/biomasa na kwotę: 3 000,00 zł

12. Dodatek elektryczny

Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. 2022 poz. 2127) gospodarstwa domowe, które jako główne źródło ciepła wykorzystują ogrzewanie elektryczne, w tym pompy ciepła mogą ubiegać się o wypłatę dodatku elektrycznego. Wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego składa się od 1 grudnia 2022 roku do 1 lutego 2023 roku. Dodatek elektryczny wynosi 1000 zł dla gospodarstwa domowego a w przypadku gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh dodatek elektryczny wynosi 1500 zł. Do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło w okresie od 1 grudnia 2022 do 1 lutego 2023 roku 79 wniosków. W roku 2023 wypłacono **82 000,00 zł** dodatku elektrycznego dla **69 rodzin**. Koszty obsługi świadczenia 1640,00 zł

13. Dodatek gazowy

Dnia 21 grudnia 2022 roku weszła w życie ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Ustawa wprowadza m.in. nowe świadczenie w formie refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych.

Zgodnie z w/w ustawą refundacja była przyznawana w kwocie odpowiadającej wysokości podatku VAT wynikającemu z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz od 01 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r.

Refundację otrzyma odbiorca paliw gazowych wykorzystujący gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego..

Przyznanie refundacji podatku VAT jest ograniczone kryterium dochodowym i przewidziane jest dla:

1. osoby w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 2100,00 zł,

2. osoby w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 1500,00 zł na osobę.

Wniosek o refundację podatku VAT składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek.

Wnioski można składać:

Komu przysługuje refundacja podatku VAT:

- gospodarstwu domowemu, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje kocioł na paliwa gazowe;
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB (tj. do 21.12.2022 r.), albo po tym dniu, w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy;
- przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł, lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Dochód oblicza się na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, 1265 i 2140).

Do wniosku należy załączyć:

- fakturę dokumentującą dostarczenie paliw gazowych do odbiorcy przez przedsiębiorstwo energetyczne obejmującą okres dotyczący wniosku;
- dowód uiszczenia zapłaty za ww. fakturę.

Na podstawie tej ustawy MGOPS Proszowice w 2023 roku **wypłaciło kwotę : 8 462,37 zł**. Koszty obsługi świadczenia 169,25 zł

14. Pomoc obywatelom Ukrainy

W związku z konfliktem zbrojnym za wschodnią granicą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach udzielał również wsparcia obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku do nadal.

Obywatele Ukrainy otrzymali następujące formy wsparcia na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, była to pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej:

1. **Jednorazowe świadczenie pieniężne „300”** dla obywateli Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r.

przybyli do Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa. Osobom tym przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Na ten cel w 2023 roku wypłacono kwotę **17 136,00 zł** w tym:

- **16 800,00 zł** - przeznaczano na wypłatę 56 jednorazowych świadczeń „300”
- **336,00 zł** - koszty obsługi

W roku 2022 była to kwota 109 200,00 zł dla 364 obywateli Ukrainy.

2. Świadczenia rodzinne:

- Zasiłek rodzinny – 348 świadczeń na kwotę **52 909,00 zł**
- Zasiłek pielęgnacyjny- 1 rodzina w tym 12 świadczeń na kwotę **2590,08 zł**
- Świadczenie pielęgnacyjne- 1 rodzina w tym 12 świadczeń na kwotę **29 496,00 zł**
- Świadczenie rodzicielskie - 1 rodzina w tym 11 świadczeń na kwotę **10 033,40 zł**
- Składki emerytalno - rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego **8 117,28 zł**
 - ☐ koszty obsługi powyższych świadczeń rodzinnych **2 793,38 zł**

Łączna kwota świadczeń rodzinnych z kosztami obsługi **105 939,14 zł**.

3. Składka zdrowotna od świadczenia pielęgnacyjnego wyniosła - 2 654,64 zł

4. Zasiłek celowy – 4 świadczenia na łączną kwotę 3 600,00 zł

5. Pomoc w formie posiłku dla 2 dzieci na łączną kwotę 1000,00 zł.

Ponadto zgodnie z art. 13 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym od 16 marca 2022 r. **osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie** obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogą otrzymać świadczenie w wysokości **40 zł** za każdy dzień pobytu. Świadczenie z tego tytułu przysługuje nie dłużej niż za okres 120 dni od przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

W 2023 roku o w/w świadczenie wystąpiło **7 wnioskodawców**, którzy zakwaterowali **15 uchodźców** z Ukrainy. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach w ramach otrzymanej dotacji z Funduszu Pomocy Ukrainie w 2023 roku wypłacił na ten cel **107 880,00 zł** (w tym koszty obsługi 660,00 zł). W roku 2022 o w/w świadczenie wystąpiło 42 wnioskodawców, którzy kwaterowali łącznie 253 uchodźców z Ukrainy. Kwota wypłacona na ten cel w 2022 r. - 698 000 zł.

15. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej - Uczestnikami Klubu Integracji Społecznej są osoby zrekrutowane do projektu systemowego pt. „Sukces”. W 2023 r. w zajęciach KIS uczestniczyły 22 osoby, które brały udział w zajęciach indywidualnych i warsztatowych, obejmujących edukację społeczną i zawodową, która umożliwiała nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych. W 2022 r. w zajęciach KIS łącznie uczestniczyło 46 osób.

16. Punkt Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie

funkcjonuje w strukturze Ośrodka od 2012 roku. Z punktu może skorzystać każdy mieszkaniec Gminy Proszowice. Punkt działa od poniedziałku do piątku w godzinach 07.30 -15.30.

W 2023 r. w Punkcie przyjmowali następujący specjaliści:

- psycholog udzielił 26 porad
- pracownicy socjalni udzielili 43 rady
- psychiatra udzielił 23 rady
- terapeuta uzależnień udzielił 13 porad

17. Dzienny Dom Pobytu Senior +

Senior + prowadzony na podstawie umowy w partnerstwie przez Zespół Placówek Caritas w Proszowicach na zlecenie Gminy Proszowice. DDP Senior + został utworzony w 2015 w ramach Wieloletniego Programu Senior + na lata 2015-2020. Ośrodek wsparcia jest przeznaczony dla 30 osób z gminy Proszowice nieaktywnych zawodowo, w wieku 60+. Jego zadaniem jest aktywizacja osób starszych mająca na celu poprawę ich sprawności intelektualnej i fizycznej oraz ogólnej kondycji psychicznej. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Całkowity koszt zadania w 2023 roku wyniósł 230 064,00 zł, w tym: wkład własny gminy 72 000,00 zł + dotacja 108 864,00 zł + wkład rzeczowy Zespół Placówek Caritas 49 200,00 zł.

18. Działalność projektowa:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Proszowicach w roku 2023 realizował projekt pn: **„SUKCES”** - dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt realizowany był w okresie od 01.01.2021 do 30.09.2023. Wartość dofinansowania projektu w 2023 roku wynosi **254 642,81 zł + wkład własny 17 548,14 zł.**

Celem głównym projektu jest aktywizacja – zawodowa **66 osób** zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Proszowice.

W ramach projektu realizowane są różne formy aktywizacji społeczno-zawodowej wynikające z indywidualnej diagnozy potrzeb oraz opracowanej indywidualnej ścieżki udziału w projekcie – ścieżki reintegracji, w tym wsparcie o charakterze społecznym, zawodowym, oraz zdrowotnym takie jak:

Indywidualne poradnictwo psychologiczne,

- Indywidualne treningi psychologiczne,
- Warsztaty kompetencji społecznych w formie wyjazdowej,
- Poradnictwo rodzinne,
- Warsztaty kompetencji społecznej w formie stacjonarnej,
- Warsztaty kompetencji cyfrowych wraz z egzaminem ECDL,
- Indywidualne pośrednictwo pracy,
- Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji,
- Staże zawodowe.

Powyższe działania zostały zrealizowane zgodnie z założeniem harmonogramu projektu. Zostały podpisane 2 umowy stażowe oraz przeprowadzone liczne warsztaty i szkolenia z zakresu:

- Komunikacja w rodzinie – 10 osób,
- Trening umiejętności społecznych w relacjach rodzic-dziecko – 11 dzieci,
- Warsztaty zdrowego stylu życia - 7 osób,
- Warsztaty szkoły dla rodziców - 8 osób,
- Warsztaty rynku pracy - 6 osób,
- ECDL BASE – 10 osób.

19. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021 - 2025.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021 – 2025, został przyjęty Uchwałą Nr XXVII/227/2020 z dnia 11.12.2020 roku.

Celem głównym programu jest tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu przemocy w rodzinie.

Głównymi priorytetami programu są natomiast:

1. Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.
2. Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.

3. Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
4. Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.
5. Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem.

Realizacja programu w 2023 roku to między innymi następujące działania:

- Działalność Punktu Informacji Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Punkt funkcjonuje przy MGOPS w Proszowicach od poniedziałku do piątku w godz. 07.30 – 15.30 .

W 2023 do dyspozycji mieszkańców byli następujący specjaliści: psycholog, pracownicy socjalni. Rodziny miały również zapewniony dostęp do terapeutów d/s osób uzależnionych i współuzależnionych.

- Pracownicy socjalni wraz z dzielnicowymi cyklicznie monitorowali zjawisko przemocy w środowisku lokalnym Gminy Proszowice. Monitoring obejmował przede wszystkim rodziny, w których założona jest „Niebieska Karta” oraz rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy.
- Na terenie Gminy i Miasta Proszowice rozpropagowano wśród mieszkańców Gminy materiały informacyjne na temat zjawiska przemocy (rozdano ulotki, plakaty). Ulotki rozprowadzili pracownicy socjalni podczas wizyt w środowisku a pedagodzy szkolni rozdali je rodzicom na wywiadówkach. W 2023 roku wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Komendą Powiatową Policji w Proszowicach zorganizowano 3 Kampanie Społeczne. W lutym 2023 roku odbyła się kampania „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem” dyżury odbyły się w formie telefonicznej.
- W 2023 roku pracownicy socjalni jak i członkowie zespołu interdyscyplinarnego uczestniczyli w wielu szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się 4 razy w roku. Powołano 20 grup roboczych do pracy z rodzinami oraz 8 grup diagnostyczno-pomocowych do pracy z rodzinami, w których została założona „Niebieska Karta”. W roku 2023 zostało założonych 28 „Niebieskich Kart”.

Grupy robocze oraz grupy diagnostyczno-pomocowe cyklicznie spotykały się z osobami wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie. Prowadzona była również praca z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy. Pracownicy socjalni jak również dzielnicowi wizytowali te osoby w miejscu zamieszkania.

II. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek prowadzi gospodarkę finansową jako jednostka budżetowa Gminy zgodnie z przepisami prawa. Zakres i sposób finansowania zadań własnych Gminy określa Rada Miejska w uchwalanym corocznie budżecie Gminy, a zakres i sposób finansowania zadań zleconych dotacją Wojewody. Gospodarka finansowa Ośrodka prowadzona jest w jednostce przez głównego księgowego MGOPS.

Wydatki ogółem MGOPS w roku 2023 wyniosły: **26 978 119,56 zł w tym:**

Tabela Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach w 2023 r.

Rozdział	Nazwa	Środki własne	Dotacja	Razem
75495	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	107 880,00	107 880,00
85195	Ochrona zdrowia pozostała działalność	0,00	750,00	750,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	992 931,79	0,00	992 931,79
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej rodzinnych	0,00	22 364,92	22 364,92
85214	Zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	37 068,74	18 183,00	55 251,74
85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	477 421,75	0,00	477 421,75
85216	Zasiłki stałe	0,00	260 979,43	260 979,43
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	1 396 986,50	192 802,00	1 589 788,50
85220	Jednostki specjalistycznego	13 200,00	0,00	13 200,00

	poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej			
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	43 108,00	0,00	43 108,00
85230	Posiłek w domu i w szkole	93 297,24	121 217,00	214 514,24
85231	Pomoc dla cudzoziemców	0,00	1 000,00	1 000,00
85295	Pozostała działalność	17 548,14	1 376 754,95	1 394 303,09
85395	Pozostała działalność, Ukraina, dodatek węglowy, inne źródła ciepła, refundacja podatku VAT	0,00	376 167,62	376 167,62
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenia wychowawcze	168 955,00	4 524 546,43	4 693 501,43
85503	Karta dużej rodziny	0,00	1 498,00	1 498,00
85504	Wspieranie rodziny	99 950,59	16 366,19	116 316,78
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej rodziny	0,00	56 605,68	56 605,68
RAZEM		3 340 467,75	7 077 115,22	10 417 582,97

Źródło : opracowanie własne

III. Wnioski

W roku 2023 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i wielu innych ustaw zleconych przez administrację rządową w tym również były kontynuowane zadania podjęte w roku 2022 poczynając od świadczeń na rzecz Obywateli Ukrainy po wypłatę dodatków do ogrzewania. Realizowano również wiele projektów pozyskiwanych ze źródeł Europejskiego Funduszu Społecznego.

Nadmienia się również, iż w dalszym ciągu obserwujemy wzrost zainteresowania nie tylko pomocą finansową ale też pomocą niepieniężną typu: pomoc usługowa czy też wsparcie specjalistyczne takie jak: psycholog, psychiatra czy też psychoterapeuta. Ze względu na fakt, iż zmieniają się oczekiwania i potrzeby podopiecznych ośrodka pomocy, działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim działania aktywizujące społeczność lokalną. Priorytetowym zadaniem MGOPS w 2023 roku było pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych EFS na realizację projektów i programów kierowanych do poszczególnych grup społecznych.

Potrzeby mieszkańców gminy w zakresie pomocy społecznej zostały przedstawione w poszczególnych rozdziałach niniejszego Sprawozdania. Odpowiadają im potrzeby w zakresie pomocy społecznej dotyczące Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Proszowicach, które zostały ujęte w planie finansowym tej gminnej jednostki organizacyjnej na rok 2024.

Rok 2024 będzie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, będzie również rokiem nowych inicjatyw.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 1190 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W związku z powyższym przyjęcie niniejszej uchwały jest celowe i zasadne.